

Jaroslav Goll

- 14. července 1846 – Chlumeck nad Cidlinou
- Otec Adolf Goll měl německý původ - osobní lékař hraběte Kinského. Matka, za svobodna Marie Daňková byla dcera panského sládky. Jaroslav měl též jednu sestru. Z rodiny mu byl velmi blízký strýc Josef Daněk, díky němuž se mohl setkat například s Boženou Němcovou, Emilem Frídem, Karlem Jaromírem Erbenem, Vítězslavem Hálkem, Juliem Grégrem a Jakubem Malým. Jaroslav studoval nejprve na německé obecné škole a poté gymnázium v Hradci Králové, Mladé Boleslavi a své studium ukončil v Praze na Staroměstském akademickém gymnáziu v Klementinu, kde roku 1864 maturoval. Jaroslav byl náruživý čtenář, a proto chtěl studovat literaturu a umění, ale to v Praze na univerzitě nebylo možné, tak se rozhodl studovat historii.
- Jaroslav tedy nastoupil na podzim roku 1864 na FF UK, kde strávil 8 semestrů. Mezi profesory jejichž přednášky Goll navštěvoval patří K. J. Vietz, Konstantin Höfler, J.E. Vocel, M. Hattal, Václav Vladivoj Tomek, A. Gindely a J. Kavičela. Počátkem roku 1870 dokončil školu, složil doktorát a zároveň s ním i státní učitelskou zkoušku pro SŠ. Vyučoval na gymnáziu v Mladé Boleslavi, ale to pouze rok. Poté odjel na roční studium na univerzitu v Gotinku, kde se soustředil zejména na rozbor pramenů. Další dva roky střídal práce i místo pobytu. Dělal tajemníka amerického vyslance v Berlíně, pracoval ve státním archivu v Haagu a poté v Londýně. Po návratu do Prahy v roce 1873 začal vyučovat na obchodní akademii a zároveň pracoval jako redaktor v časopise Lumír.
- V roce 1875 získává Goll docenturu z všeobecných dějin a v roce 1875 je mu umožněno vyučovat na Karlově univerzitě. Po rozdělení univerzity na českou a německou část v roce 1882 začne vyučovat v české části. Zbudoval zde vzorný historický seminář, v němž přednášel o správném a přesném rozboru pramenů a o čistě vědecké práci osvobozené od jakýchkoliv smyšlenek. Pokládá se proto za zakladatele pozitivistické historiografie u nás. Roku 1880 byl jmenován profesorem.
- *Boj o rukopisy*: V roce 1886 vznášejí Goll obvinění, že rukopisy Královédvorský a Zelenohorský jsou novodobá falza a snaží se to prokázat společně s Otakarem Hostinským, Janem Gebauerem a T. G. Masarykem. V této době vzniká Gollovo dílo s názvem „**Historický rozbor básní Rukopisu Královédvorského**“.
- V roce 1895 zakládá Goll v rámci univerzity ČCH.
- Celý Gollův život provázela láska k Polákům. V roce 1890 se zúčastnil sjezdu polských historiků ve Lvově a v roce 1900 byl jmenován v Krakově do čestného předsednictva nového sjezdu tamtéž.
- Na podzim 1907 je Goll jmenován rektorem UK.
- V roce 1909 po skončení rektorátu je jmenován členem panské sněmovny ve Vídni.
- V průběhu první světové války se Goll nechce vzdát Rakouska – Uherska, zůstává věrný Rakousku a tím se vyřadil z české společnosti. V roce 1926 mu Masarykova univerzita propůjčila čestný doktorát za zásluhy při výchově a vyučování nové generace historiků.
- † 8. července 1929 – Praha

Dílo:

- Jako nejvýznamnější díla Jaroslava Golla se počítá jeho dílo „**Prameny a studie z dějin Jednoty bratrské**“ (1876 – 1878) pojednávající o době pobělohorské. Vycházel z nově nalezených spisů Komenského, přes kterého se dostal i k tématu Jednoty bratrské a husitství. Dále se pak zabýval Petrem Chelčickým a dějinami Jednoty bratrské až do 15. století. Tato práce vycházela v Muzejníku až do roku 1886. Pokládá se za Gollovo vůbec největší dílo. Byla však upravena a zkompletována až v roce 1916 pod vedením Gollova žáka Kamila Krofty a vyšla pod názvem „**Petr Chelčický a Jednota bratrská v XV. století**“.
- „**Historický rozbor básní Rukopisu Královédvorského**“
- O Gollovu vztahu k Polsku vypovídá jeho dílo z roku 1897 „**Čechy a Prusy ve středověku**“. Dílo vypráví o polském Pobaltí, na kterém se v polovině 13. století usadil Řád německých rytířů a o snaze Poláků řád vyhnat. Dále o husitské revoluci. Kniha končí ve chvíli, kdy velmistr Řádu uznává vládu Poláků.

Citace:

Kutnar, F. – Marek, J.: Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví: od počátků národní kultury až do sklonku třicátých let 20. století. Praha 2009.

Marek, J.: Jaroslav Goll. Praha 1991.